

ZASADY BEZPIECZNYCH RELACJI OPIEKUNÓW PANSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ Z DZIEĆMI

Naczelną zasadą wszystkich czynności podejmowanych przez opiekuna PSP (Opiekunów PSP) jest działanie dla dobra dziecka i w jego najlepszym interesie. Opiekun PSP (Opiekunowie PSP) traktuje dziecko z szacunkiem oraz uwzględnia jego godność i potrzeby. Niedopuszczalne jest stosowanie przemocy wobec dziecka w jakiegokolwiek formie. Opiekun PSP (Opiekunowie PSP) realizując te cele działa w ramach obowiązującego prawa, przepisów wewnętrznych organizacji oraz swoich kompetencji. Zasady bezpiecznych relacji Opiekuna PSP (Opiekunów PSP) z dziećmi obowiązują wszystkich pracowników, współpracowników, stażystów i wolontariuszy, a także każdą dorosłą osobę mającą kontakt z dziećmi znajdującymi się pod opieką organizacji, jeśli kontakt ten odbywa się za zgodą organizacji i/lub na jej terenie.

Relacje personelu z dziećmi.

Każdy opiekun PSP jest zobowiązany/a do utrzymywania profesjonalnej relacji z dziećmi i każdorazowego rozważenia, czy jego reakcja, komunikat bądź działanie wobec dziecka są adekwatne do sytuacji, bezpieczne, uzasadnione i sprawiedliwe wobec innych dzieci. Opiekun PSP działa w sposób otwarty i przejrzysty dla innych, aby zminimalizować ryzyko błędnej interpretacji jego zachowania.

Zasady bezpiecznej i prawidłowej komunikacji z dziećmi:

- ✓ zachowanie cierpliwości i szacunku,
- ✓ uważne słuchanie dzieci i udzielanie im odpowiedzi adekwatnych do ich wieku i danej sytuacji,
- ✓ nie wolno zawstydzać, upokarzać, lekceważyć i obrażać dziecka,
- ✓ nie wolno krzyczeć na dziecko w sytuacji innej niż wynikająca z bezpieczeństwa dziecka lub innych dzieci,
- ✓ nie wolno ujawniać informacji wrażliwych dotyczących dziecka wobec osób nieuprawnionych, w tym wobec innych dzieci. Obejmuje to wizerunek dziecka,

informacje o jego/jej sytuacji rodzinnej, ekonomicznej, medycznej, opiekuńczej i prawnej,

- ✓ podejmując decyzje dotyczące dziecka, należy je o tym poinformować i starać się brać pod uwagę jego oczekiwania,
- ✓ należy szanować prawo dziecka do prywatności. Jeśli konieczne jest odstępnie od zasady poufności, aby chronić dziecko, należy dziecku to wyjaśnić jak najszybciej,
- ✓ należy zadbać o to, aby być w zasięgu wzroku lub słuchu wszystkich obecnych innych opiekunów, kiedy prowadzisz aktywności z dziećmi. W wyjątkowych i uzasadnionych sytuacjach, kiedy opiekun PSP musi zostać z dzieckiem sam na sam, musi o tym fakcie powiadomić pozostałych opiekunów oraz poinformować, w którym dokładnie miejscu będzie przebywać wraz z dzieckiem,
- ✓ nie wolno zachowywać się w obecności dzieci w sposób niestosowny, dotyczy to między innymi używania wulgarnych słów, gestów i żartów, czynienie obraźliwych uwag, nawiązywania w wypowiedziach do aktywności bądź atrakcyjności seksualnej oraz wykorzystywania wobec dziecka relacji władzy lub przewagi fizycznej (zastraszanie, przymuszanie, groźby),
- ✓ dzieci powinny wiedzieć, że jeśli czują się niekomfortowo w jakiejś sytuacji, wobec konkretnego zachowania czy słów, mogą o tym powiedzieć opiekunowi PSP lub innej dorosłej osobie i mogą oczekiwać odpowiedniej reakcji i/lub pomocy.

Działania z dziećmi.

Podczas kontaktu z dziećmi na zajęciach edukacyjnych należy również:

- ✓ docenić i szanować wkład dzieci w podejmowane działania,
- ✓ aktywnie je angażować i traktować równo bez względu na ich płeć, orientację seksualną, sprawność lub jej brak, status społeczny, etniczny, kulturowy, religijny i światopogląd,
- ✓ unikać faworyzowania dzieci,
- ✓ nie wolno nawiązywać z dzieckiem jakichkolwiek relacji romantycznych lub seksualnych ani składać mu propozycji o nieodpowiednim charakterze. Obejmuje to także seksualne komentarze, żarty, gesty oraz udostępnianie dzieciom treści erotycznych i pornograficznych bez względu na ich formę,

- ✓ nie wolno utrzymywać wizerunku dziecka (filmowanie, nagrywanie głosu, fotografowanie) dla potrzeb prywatnych. Dotyczy to także umożliwienia osobom trzecim utrwalenia wizerunków dzieci, jeśli rodzic lub opiekun (opiekunowie) prawny oraz same dzieci nie zostali o tym poinformowani i nie wyrazili na to zgody,
- ✓ nie wolno proponować dzieciom alkoholu, wyrobów tytoniowych ani nielegalnych substancji, jak również używać ich w obecności dzieci,
- ✓ nie wolno przyjmować pieniędzy ani prezentów od dziecka, ani rodziców/opiekunów prawnych dziecka,
- ✓ nie wolno wchodzić w relacje jakiegokolwiek zależności wobec dziecka lub rodziców/opiekunów dziecka, które mogłyby prowadzić do oskarżeń o nierówne traktowanie bądź czerpanie korzyści majątkowych i innych,
- ✓ w przypadku powstania ryzykownych sytuacji, obejmujących zauroczenie dziecka przez członka personelu lub członka personelu przez dziecko, musi być sporządzona stosowna informacja; osoba, która jest tego świadkiem, powinna stanowczo, ale z wyczuciem zareagować, aby zachować godność osób zainteresowanych.

Kontakt fizyczny z dziećmi

Każde działanie wobec dziecka, w którym przejawia się przemoc, jest niedopuszczalne. Należy jednak pamiętać, że istnieją jednak sytuacje, w których fizyczny kontakt z dzieckiem może być stosowny i spełnia zasady bezpiecznego kontaktu np. kontakt jest odpowiedzią na potrzeby dziecka w danym momencie, uwzględnia wiek dziecka, etap rozwojowy, płeć, kontekst kulturowy i sytuacyjny. Nie można jednak wyznaczyć uniwersalnej granicy każdego takiego kontaktu fizycznego, ponieważ zachowanie odpowiednie wobec jednego dziecka może być nieodpowiednie wobec innego. Dlatego, należy kierować się profesjonalnym osądem, słuchając, obserwując i odnotowując reakcję dziecka, pytając je o zgodę na kontakt fizyczny (np. przytulenie) i zachowując świadomość, że nawet przy dobrych intencjach taki kontakt może być błędnie zinterpretowany przez dziecko lub osoby trzecie.

Należy pamiętać, że:

- ✓ nie wolno bić, szturchać, popychać ani w jakikolwiek sposób naruszać integralności fizycznej dziecka,

- ✓ nie wolno nigdy dotykać dziecka w sposób, który może być uznany za nieprzyzwoity lub niestosowny,
- ✓ trzeba być zawsze przygotowanym na wyjaśnienie swoich działań,
- ✓ nie wolno angażować się w takie aktywności jak łaskotanie, udawane walki z dziećmi czy brutalne zabawy fizyczne,
- ✓ trzeba zachować szczególną ostrożność wobec dzieci, które doświadczyły nadużycia i krzywdzenia, w tym seksualnego, fizycznego bądź zaniedbania. Takie doświadczenia mogą czasem sprawić, że dziecko będzie dążyć do nawiązania niestosownych bądź nieadekwatnych fizycznych kontaktów z dorosłymi. W takich sytuacjach należy reagować z wyczuciem, jednak stanowczo i pomóc dziecku zrozumieć znaczenie osobistych granic,
- ✓ kontakt fizyczny z dzieckiem nigdy nie może być niejawnym bądź ukrywanym, wiązać się z jakąkolwiek gratyfikacją ani wynikać z relacji władzy. Jeśli opiekun PSP lub inna osoba będzie świadkiem jakiegokolwiek z wyżej opisanych zachowań i/lub sytuacji ze strony innych dorosłych lub dzieci, musi niezwłocznie poinformować o tym osobę odpowiedzialną i/lub postąpić zgodnie z obowiązującą procedurą interwencji,
- ✓ w sytuacjach wymagających czynności pielęgnacyjnych i higienicznych wobec dziecka, powinno się unikać innego niż niezbędny kontaktu fizycznego z dzieckiem. Dotyczy to zwłaszcza pomagania dziecku w ubieraniu i rozbieraniu, jedzeniu, myciu, przewijaniu i w korzystaniu z toalety. Wskazane jest, aby w każdej z czynności pielęgnacyjnych i higienicznych asystowała inna osoba z organizacji,
- ✓ podczas dłuższych niż jednodniowe wyjazdów i wycieczek niedopuszczalne jest spanie z dzieckiem w jednym łóżku lub w jednym pokoju.

Kontakty poza godzinami pracy.

Kontakt z dziećmi powinien odbywać się wyłącznie w godzinach pracy i na terenie jednostki organizacyjnej PSP, w której są przeprowadzane zajęcia edukacyjne.

- ! Zabronione jest zapraszanie dzieci do swojego miejsca zamieszkania i spotkanie się z nimi poza godzinami pracy. Obejmuje to także kontakty z dziećmi poprzez prywatne kanały komunikacji (prywatny telefon, e-mail, komunikatory, profile w mediach społecznościowych).
- ! Jeśli zachodzi konieczność spotkania się poza godzinami pracy, właściwą formą komunikacji z dziećmi i ich rodzicami/opiekunami poza godzinami pracy są kanały służbowe (e-mail, telefon służbowy).
- ! Jeśli zachodzi konieczność spotkania z dziećmi poza godzinami pracy, musisz poinformować o tym kierownictwo jednostki organizacyjnej, a rodzice/opiekunowie prawni dzieci muszą wyrazić zgodę na taki kontakt.
- ! Utrzymywanie relacji towarzyskich lub rodzinnych (jeśli dzieci i rodzice/opiekunowie dzieci są osobami bliskimi wobec członka personelu) wymaga zachowania poufności wszystkich informacji dotyczących innych dzieci, ich rodziców/opiekunów.

